



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ' Δημοτικού

Τίτλος:

«Υιοθεσία»

Συγγραφή: ΔΡΑΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Εφαρμογή: ΔΡΑΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ



ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνι 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Υιοθεσία

Εφαρμογή σεναρίου

Μαρία Α. Δρακάκη

Δημιουργία σεναρίου

Μαρία Α. Δρακάκη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

4^ο Δ. Σ. Χανίων

Χρονολογία

Από 26-11-2012 έως 30-11-2012.

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Γ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος α', ενότητα: «Ο κόσμος γύρω μας», υποενότητα «Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης», σσ. 64-67.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ι. Φιλολογικής ζώνης



Νεοελληνική γλώσσα

Π. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Πολιτιστικό πρόγραμμα

Αισθητική Αγωγή: Εικαστικά

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 16 διδακτικές ώρες.

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

- εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία·
- εξοικείωση με το διαδίκτυο·
- εξοικείωση με βασικά προγράμματα γενικού και εκπαιδευτικού λογισμικού.

Το σχολείο στο οποίο εφαρμόστηκε το σενάριο στεγάζεται σε ένα μεγάλο διδακτήριο που πληροί όλες τις προϋποθέσεις τεχνολογικής υποδομής (χωρίς να είναι ΕΑΕΠ). Κατά συνέπεια, τα παιδιά ήταν εξοικειωμένα με τις ΤΠΕ και το διαδίκτυο, όπως πρότεινε και το σενάριο, ενώ η εργασία σε ομάδες επίσης είναι μέσα στην καθημερινότητα τους, μάλιστα με συνεχείς δραστηριότητες δυναμικής της ομάδας που η εκπαιδευτικός της τάξης εφαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μαρία Α. Δρακάκη, Υιοθεσία, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού, 2012.



Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο αντλεί στοιχεία από σχέδιο εργασίας που έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει η δημιουργός του κατά το σχολικό έτος 1997-1998 με θέμα «Υιοθεσία Νεωρίων» με μαθητές της Γ΄ Τάξης του 8ου Δημοτικού Σχολείου Χανίων στο πλαίσιο του προγράμματος: «Μελίνα: Εκπαίδευση και Πολιτισμός».

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το φυσικό περιβάλλον γύρω μας είναι πηγή ζωής και ομορφιάς. Προστατεύοντας το περιβάλλον προστατεύουμε τη ζωή. Σκοπός του σεναρίου είναι οι μαθητές να εντρυφήσουν με αφορμή το φυσικό περιβάλλον στην έννοια της ‘υιοθεσίας’ γενικότερα και στην πολλαπλή αξιοποίησή της στην ελληνική γλώσσα με την έννοια της ‘προστασίας έμψυχων και άψυχων στοιχείων του περιβάλλοντος’.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το διαδίκτυο και οι ΤΠΕ σαφώς δεν έχουν τη δυνατότητα από μόνα τους να επιλύσουν ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα. Μπορούν, ωστόσο, να προκαλέσουν αλυσίδες αντιδράσεων που θα ασκήσουν πίεση στα κέντρα λήψης αποφάσεων και επομένως να συμβάλουν στην επίλυση ενός προβλήματος. Καθώς έχουν το πλεονέκτημα της ταχύτητας και της πολυτροπικότητας, μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση του κοινού και στην προστασία του περιβάλλοντος. Ο άνθρωπος-κυνηγός επιβίωσε μέσα στη φύση μαθαίνοντας να δουλεύει με τη φύση. Ο άνθρωπος της αγροτικής και της βιομηχανικής εποχής



έφτασε συχνά να συμπεριφέρεται ενάντια στη φύση. Όμως ο σημερινός πολίτης πρέπει να ζήσει σε αρμονία με το περιβάλλον, σε συνθήκες ανάπτυξης και ταυτόχρονα σεβασμού όλων των μορφών ζωής σε όλη τη γη, αλλά και των δημιουργημάτων τους. Η καλλιέργεια ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, αυτοπειθαρχίας και ανάληψης δράσης για τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα είναι το ζητούμενο σε μια εποχή ανισοτήτων και περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Η ευρύτερη κοινωνική και οικονομική κρίση θέτει σε κρίση τη μορφή και λειτουργία του δημόσιου χώρου. Ιδέες και πολιτικές προσαρμοσμένες στις νέες συνθήκες διαβίωσης καθορίζουν τον σχεδιασμό του, ενώ έκτακτες και ασυνεχείς λειτουργίες επιβάλλουν αλλαγές στη μορφή του ή απλά στις συνειδήσεις των χρηστών του. Το παλαιό ενσωματώνεται στο νέο, ανασκευάζοντας και επαναπροσδιορίζοντας τον δημόσιο χώρο που εμπεριέχει τον χρόνο: παρελθόν, παρόν, μέλλον συνυπάρχουν και συνδιαλέγονται ή θέτουν και φιλοξενούν ερωτήματα για διάλογο. Ένα παραμελημένο πάρκο, ένα ξεχασμένο μνημείο, ένας υποτιμημένος δημόσιος χώρος μπορούν να λειτουργήσουν ως αφετηρία για προβληματισμό και πρωτοβουλίες για συσπείρωση και αλλαγή σε βραχυπρόθεσμη βάση και ενδεχομένως μακροπρόθεσμα για διαμόρφωση αξιών και στάσεων για ένα αειφόρο μέλλον. Η έννοια της αειφορίας καλεί σε μια βαθιά επαναθεώρηση του τρόπου με τον οποίο αναπτύσσεται ο ανθρώπινος πολιτισμός. Προσδιορίζει αλλαγές στα πεδία της οικονομίας, της πολιτικής και της κοινωνίας και γενικότερα αλλαγές στον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε την κοινωνία και τη φύση. «Η ανάπτυξη είναι αειφόρος όταν ικανοποιεί τις σύγχρονες ανάγκες, χωρίς να μειώνει τις δυνατότητες των μελλοντικών γενεών να καλύψουν δικές τους ανάγκες» (WCED 1987), αλλά «και βελτιώνει την



ποιότητα ζωής στο πλαίσιο των ορίων που θέτει η φέρουσα ικανότητα των οικοσυστημάτων που υποστηρίζουν τη ζωή» (IUCN, UNEP και WWF 1991), όπως επισημαίνεται στο *Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό* του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης (βλ. [Βιβλιογραφία](#)). Η εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη «αποβλέπει να βοηθήσει τους ανθρώπους να αναπτύξουν συμπεριφορές, δεξιότητες και γνώσεις για να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες αποφάσεις προς όφελος των ίδιων και άλλων, τώρα και για το μέλλον, και να ενεργούν σύμφωνα με τις αποφάσεις αυτές» (UNESCO 2007, ό.π.).

Επιδιώκεται, λοιπόν, οι μαθητές να προβληματιστούν για τους δημόσιους χώρους της περιοχής τους, να αποκτήσουν στάσεις ευαισθητοποίησης και φροντίδας σε ζητήματα αισθητικής και προστασίας δημόσιων χώρων. Επίσης, να αναπτύξουν δεξιότητες επιχειρηματολογίας για τη διεκδίκηση ενός συλλογικού αιτήματος καθώς και αξιοποίησης του διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διάχυσή του.

Οι στόχοι αναφέρονται σε γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές. Ειδικότερα, οι στόχοι του σεναρίου για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και το κεφάλαιο που προσεγγίζεται είναι οι εξής και διακρίνονται σε:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

- Ευαισθητοποίηση για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, αλλά και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς·
- ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον και διαμόρφωση στάσεων και αξιών για ένα αειφόρο μέλλον·
- ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον και διαμόρφωση στάσεων για την προστασία και την αισθητική του·
- γνωριμία με την ιστορία μνημείου και της περιοχής όπου ζουν·



- αναζήτηση πληροφοριών για συγκεκριμένες θεματικές·
- επίλυση ενός προβλήματος, οργάνωση δράσεων διαφορετικών ομάδων για έναν κοινό σκοπό·
- καλλιέργεια ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, αυτοπειθαρχίας και ανάληψης δράσης για συλλογικά ζητήματα·
- καλλιέργεια της πολιτειότητας (της ιδιότητας του ενεργού πολίτη) σε θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος·
- εξοικείωση με τις αλλαγές ενός χώρου στον χρόνο·
- συνειδητοποίηση της αρχής ότι ο άνθρωπος μπορεί με την παρέμβασή του να βελτιώσει το περιβάλλον στο οποίο ζει.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Διατύπωση επιχειρημάτων για την υποστήριξη μιας πρότασης με γραπτό ή προφορικό λόγο·
- άσκηση συγγραφής επιστολής για τη διεκδίκηση ενός συλλογικού αιτήματος·
- ορθογραφία ουδέτερων ουσιαστικών σε -ι και -ο και ρημάτων σε -ίζω·
- εξοικείωση με στρατηγικές επίλυσης ενός προβλήματος (κατευθυντικός λόγος)·
- κλίση ουδέτερων ουσιαστικών σε -ο·
- άσκηση στην κατανόηση διαδικασιών·
- εξοικείωση με το κειμενικό είδος της επιχειρηματολογίας·
- αντιστοίχιση συνώνυμων λέξεων·
- εξοικείωση με την επιλογή και ομαδοποίηση λέξεων, με τα σώματα κειμένων, τον περιληπτικό λόγο των ορισμών και με τις στρατηγικές εντοπισμού λέξεων (αλφαβητική κατάταξη και εύρεση).



Γραμματισμοί

- Κριτικός στοχασμός για την αποτελεσματικότερη διεκδίκηση συλλογικού αιτήματος για τη βελτίωση της αισθητικής και της λειτουργικότητας ενός δημόσιου χώρου με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.
- ανάπτυξη δεξιοτήτων οπτικού εγγραμματισμού.
- εξοικείωση με τη χρήση βασικών Web2.0 εργαλείων και αξιοποίησή τους για την υποστήριξη επίτευξης συγκεκριμένων στόχων, όπως λ.χ. της ταχύτερης διάχυσης ενός συλλογικού αιτήματος ή μιας συλλογικής απόφασης.
- συνειδητοποίηση της χρησιμότητας διαδικτυακού χάρτη.
- ανάπτυξη ικανότητας αναζήτησης δεδομένων σε ιστότοπο.
- συνειδητοποίηση της προστιθέμενης αξίας της φωτογραφίας για το περιεχόμενο ενός κειμένου.
- Εξάσκηση στη χρήση ηλεκτρονικού λεξικού.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η ιδέα «Το σχολείο υιοθετεί ένα μνημείο» ξεκίνησε το 1992 στη Νάπολη της Ιταλίας με στόχο την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε ζητήματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, 150 σχολεία έθεσαν υπό την προστασία τους ισάριθμα μνημεία, ανέλαβαν δηλαδή την πολύπλευρη μελέτη και στη συνέχεια ανάδειξή τους στην ευρύτερη τοπική κοινότητα. Η επιτυχία που γνώρισε η προσπάθεια αυτή μέσα από τη βαθμιαία εμπλοκή όχι μόνο των μαθητών



και των εκπαιδευτικών τους αλλά και των γονέων, συγγενών και περιοίκων οδήγησε στην ιδέα εφαρμογής της σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το πολιτιστικό ίδρυμα Πήγασος ανέλαβε με την οικονομική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την τριετή πιλοτική εφαρμογή της ιδέας «Το σχολείο υιοθετεί ένα μνημείο» σε 15 πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων και η Αθήνα. Για την Αθήνα επιλέχθηκαν δέκα αντιπροσωπευτικά μνημεία του ιστορικού της κέντρου από τρεις μεγάλες ιστορικές περιόδους (Αρχαιότητα, Βυζάντιο Νεότερα χρόνια) που υιοθετήθηκαν από ισάριθμα σχολεία. Στη συνέχεια, οι υιοθεσίες μνημείων αποτέλεσαν αφετηρία και πλαίσιο για σχέδια εργασίας που υλοποιήθηκαν με πρωτοβουλίες εκπαιδευτικών σε σχολεία της πειραματικής εφαρμογής του προγράμματος «Μελίνα: Εκπαίδευση και Πολιτισμός». Το συγκεκριμένο σενάριο είναι δυνατό να μετεξελιχθεί σε διαθεματικό σχέδιο εργασίας με πολλαπλές επιδιώξεις που θα προσανατολίζονται στην προστασία και ανάδειξη ενός ξεχασμένου μνημείου που γειτνιάζει χωρικά με το σχολείο και συνδέεται με την τοπική ιστορία. Αν όχι, γιατί δεν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος ή άλλοι παράγοντες δεν ευνοούν, παραμένει ως πρόταση μαθησιακής διαδρομής για την προσέγγιση της έννοιας της υιοθεσίας ενός έμψυχου ή άψυχου στοιχείου του περιβάλλοντος.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Με το συγκεκριμένο σενάριο, το οποίο αφορμάται από το κεφάλαιο της Γλώσσας «Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης» (Γλώσσα Γ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος α', ενότητα: «Ο κόσμος γύρω μας», υποενότητα «Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης», σσ. 64-67) που περιγράφει την υιοθεσία ενός «κομματιού γης», οι μαθητές εισάγονται στην ανάπτυξη της βασικής δομής του κειμενικού είδους της επιχειρηματολογίας και ασκούνται στην κατανόηση διαδικασιών, αλλά και σε στρατηγικές επίλυσης προβλήματος (κατευθυντικός λόγος).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ



Οι μαθητές με την αξιοποίηση των ΤΠΕ εμπεδώνουν την αρχή ότι ο άνθρωπος μπορεί με την παρέμβασή του να βελτιώσει το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει, αλλά και να διεκδικήσει αποτελεσματικότερα και ταχύτερα την ποιότητά του.

Κείμενα

Κείμενα από το σχολικό Βιβλίο Μαθητή

Σακκά-Νικολακοπούλου, Ναννίνα [«Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης»](#), τεύχος α', σσ. 64-65.

Ιστοσελίδες

[Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#)

[«Παγκόσμια πολιτισμική κληρονομιά»](#), από την UNESCO.

[Οδυσσέας. Πολιτιστική πύλη του Υπουργείου Πολιτισμού.](#)

Βίντεο

[Γίνε ανάδοχος παιδιού](#), τηλεοπτική διαφήμιση από την ActionAid.

[Αη Γιάννης Μπενιζέλων – ξεχασμένη εκκλησιά!](#), βίντεο αγνώστου.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

«Τι σημαίνει υιοθεσία;»

Το πρώτο δίωρο υλοποιήθηκε στο εργαστήριο υπολογιστών που διαθέτει 11 υπολογιστές και μόνιμη σύνδεση με βιντεοπρωτζέκτορα.

Οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν, χωρισμένοι σε 7 ομάδες των 3 ατόμων, να επισκεφτούν την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) και να αξιοποιήσουν την αναζήτηση σε λεξικά. Αυτή η δραστηριότητα είναι οικεία στους συγκεκριμένους μαθητές, γιατί συχνά η εκπαιδευτικός της τάξης ανατρέχει στην Πύλη για αξιοποίηση



των ηλεκτρονικών λεξικών και των πολλαπλών δυνατοτήτων που παρέχει ο [Ηλεκτρονικός Κόμβος του ΚΕΓ](#).

Πληκτρολόγησαν τη λέξη «υιοθεσία» και στη συνέχεια, αφού εμφανίστηκε η ερμηνεία της λέξης, πραγματοποιήθηκε συζήτηση στην ολομέλεια για την εμπειρία των μαθητών από περιπτώσεις υιοθεσίας. Αναδείχτηκε η προσωπική εμπειρία μιας μαθήτριας που είναι υιοθετημένη και οι γονείς της της έχουν εξηγήσει από το Νηπιαγωγείο ότι δεν γεννήθηκε από εκείνους. Μάλιστα, η ίδια ανέφερε χαρακτηριστικά στην τάξη, προκαλώντας έκπληξη στην ολομέλεια, «ότι η μαμά της την αγαπάει τόσο πολύ που οι λέξεις δεν μπορούν να το εκφράσουν». Οι εμπειρίες των υπόλοιπων μαθητών κυρίως σχετίζονταν με φροντίδα κατοικίδιων. Επίσης, αναφέρθηκε η περίπτωση συγγενικού προσώπου ενός μαθητή που φροντίζει ένα παιδάκι από την Αφρική χωρίς όμως να το έχει στο σπίτι του. Σε εκείνο το σημείο κάποιοι μαθητές μίλησαν για τη UNICEF που γνωρίζουν το έργο της από τα τετράδιά τους και η εκπαιδευτικός τούς παρότρυνε να παρακολουθήσουν το σποτάκι της ActionAid [Γίνε ανάδοχος παιδιού](#).

Στη συνέχεια, όλες οι ομάδες παροτρύνθηκαν να πληκτρολογήσουν τη λέξη *ανάδοχος* στην Πύλη. Έγινε συζήτηση για τη σημασία της και τις διαφορές της με τη λέξη «υιοθεσία» που πριν είχαν μελετήσει. Η συζήτηση εστιάστηκε στη σημασία της λέξης *υιοθεσία* και πάλι και τα παιδιά κάνοντας κλικ στην εντολή «αποστολή στα σώματα» κλήθηκαν να προσεγγίσουν διάφορα είδη κειμένων που εμπεριέχουν τη λέξη *υιοθεσία*. Κάθε ομάδα ανέτρεξε σιωπηρά στα σώματα κειμένων και στη συνέχεια κλήθηκε, μετά από μεταξύ τους συζήτηση και προβληματισμό, να παρουσιάσει σε ποια είδη κειμένων παρατίθεται η λέξη *υιοθεσία*. Η εκπαιδευτικός παρότρυνε κάθε ομάδα να παρουσιάσει προφορικά την περίπτωση του είδους κειμένου (καλλιτεχνική είδηση, σχόλιο, κοινωνικό ρεπορτάζ, δραματοποιημένη είδηση κλπ.) που τους τράβηξε το ενδιαφέρον, αποδίδοντας το συνολικό νοηματικό περιεχόμενό του και να αιτιολογήσει με επιχειρήματα την επιλογή τους. Είναι



αξιοσημείωτο ότι σε όλες τις ομάδες το ενδιαφέρον τράβηξε η περίπτωση του άντρα που βρήκε την αδελφή του 52 χρόνια μετά.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



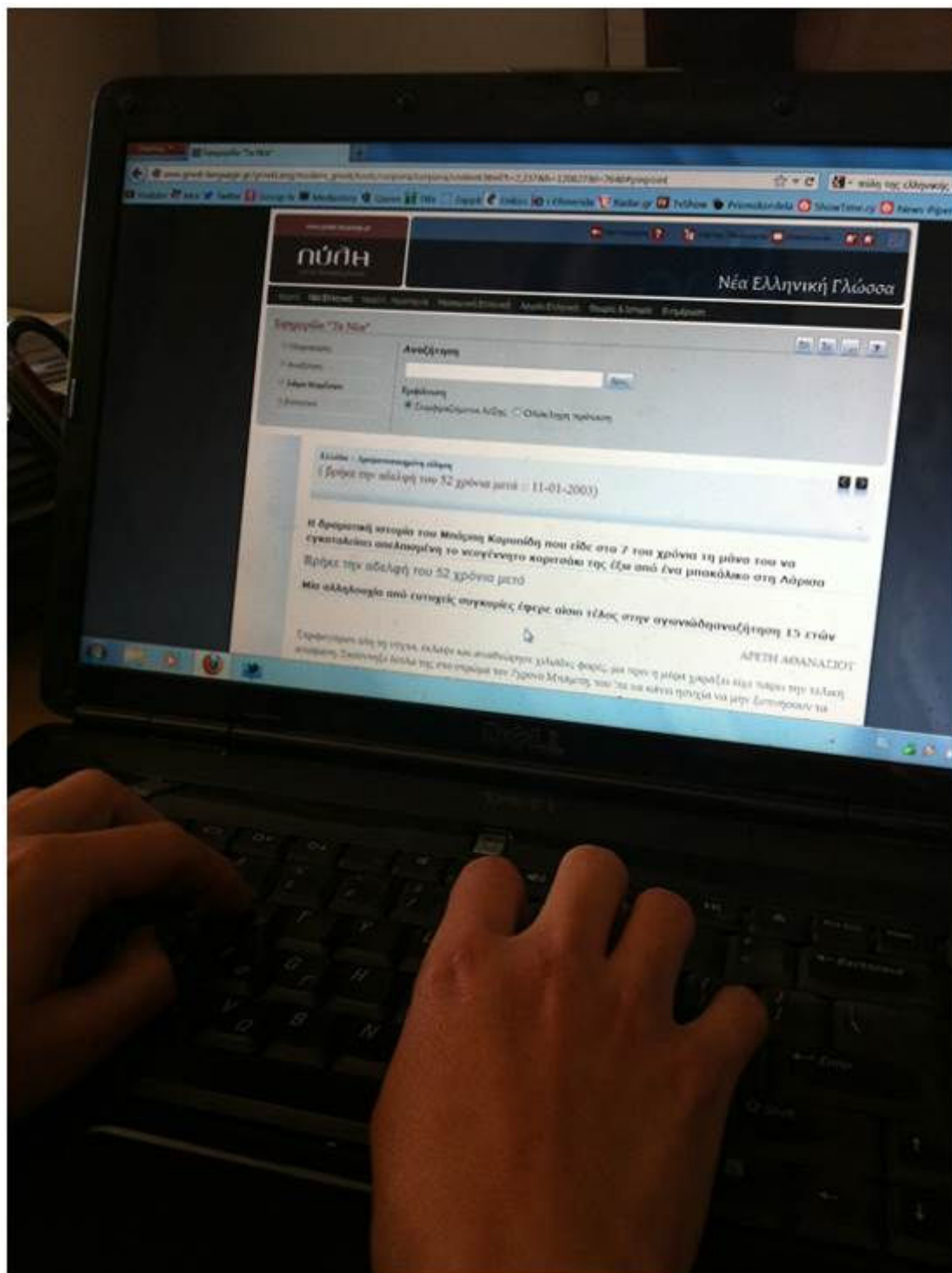
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

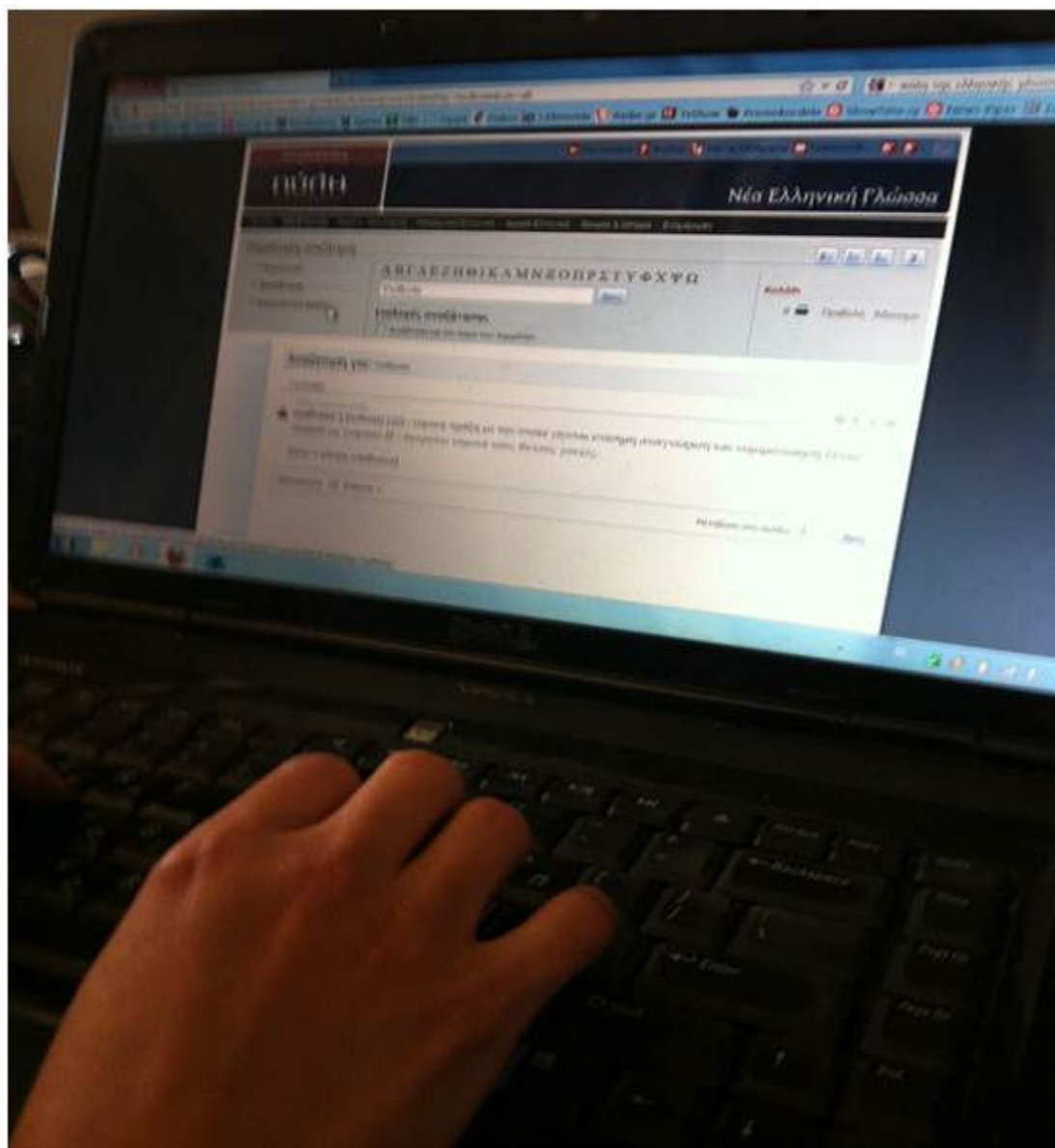
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ







Στη συνέχεια, οι μαθητές κλήθηκαν να διαβάσουν σιωπηρά το κείμενο της Ναννίνας Σακκά-Νικολακοπούλου [«Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης»](#) (Γλώσσα Γ' Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος α', σσ. 64-65). Ο διάλογος που ακολούθησε στην τάξη επικεντρώθηκε στον προσδιορισμό ομοιοτήτων και διαφορών με βάση τη μελέτη της έννοιας της υιοθεσίας που προηγήθηκε με την περίπτωση υιοθεσίας του παλιού οικοπέδου που αναφέρεται στο συγκεκριμένο κεφάλαιο της Γλώσσας.

3η & 4η διδακτική ώρα

Η δική μας πρόταση υιοθεσίας

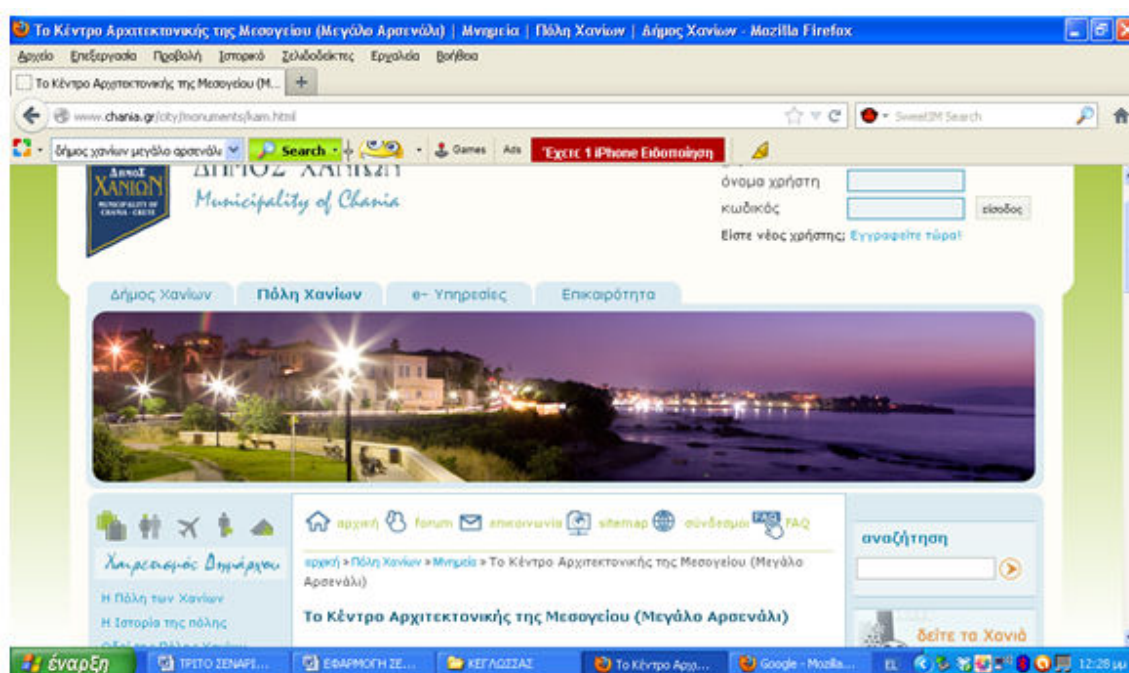
Μετά την οικειοποίηση της έννοιας της υιοθεσίας και την προσέγγιση διαφόρων περιπτώσεων υιοθεσίας στο προηγούμενο δίωρο, η εκπαιδευτικός έφερε στην ολομέλεια την ιδέα της υιοθεσίας ενός ανάλογου χώρου από την τάξη. Προσδιορίστηκαν τα κριτήρια για μια τέτοια ενέργεια. Δηλαδή, ο χώρος να είναι σε εγκατάλειψη και να χρειάζεται φροντίδα - παρέμβαση, να είναι κοντά στο σχολείο τους ώστε να μπορούν να τον φροντίζουν έμπρακτα και να είναι δημόσιος χώρος, δηλαδή να μην ανήκει σε έναν μόνο πολίτη - ιδιώτη. Κάθε ομάδα ανέλαβε να προβληματιστεί, να συζητήσει τις σκέψεις της και να κάνει την πρότασή της στην τάξη. Ο διάλογος ανέδειξε κατευθείαν, χωρίς καν τη χρήση του Google Earth, τον ίδιο χώρο που αποτελεί αγαπημένο σημείο συνάντησης των παιδιών μετά το σχόλασμα, δηλαδή το πάρκο που βρίσκεται δίπλα στην αυλή του σχολείου και χρησιμοποιείται μόνο από περαστικούς για τη βόλτα των σκύλων τους.



Ωστόσο, επειδή για το συγκεκριμένο πάρκο έχουν υπάρξει συγκρούσεις μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση του, η εκπαιδευτικός, προκειμένου να προλάβει τη δημιουργία επιβαρυνμένου κλίματος ξανά, σκόπιμα αποφάσισε να προσανατολίσει τα παιδιά στην επιλογή ξεχασμένου μνημείου. Έτσι, η πρόταση αυτή έγινε αφορμή για την προσέγγιση μιας νέας έννοιας, αυτής του μνημείου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς που προφανώς δεν είναι οικεία στα παιδιά αυτής της ηλικίας. Επισκέφτηκαν τις ιστοσελίδες [«Παγκόσμια πολιτισμική κληρονομιά»](#), από την UNESCO, και [Οδυσσέας. Πολιτιστική πύλη του Υπουργείου Πολιτισμού](#) και άντλησαν πληροφορίες για τη σημασία του μνημείου, αλλά και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.



Στο σημείο αυτό η εκπαιδευτικός πρόβαλε μέσα από την ιστοσελίδα του Δήμου Χανίων, στον οποίο ανήκει το σχολείο, εικόνες από μνημεία της περιοχής, ώστε να ενεργοποιήσει περισσότερο την περιέργεια και το ενδιαφέρον των παιδιών από το οικείο τους περιβάλλον.



Οι μαθητές αποφάσισαν να υιοθετήσουν το Μεγάλο Αρσενάλι, το μεγαλύτερο και τελευταίο από τη δυτική πλευρά νεώριο που σήμερα στεγάζει το Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου και αξιοποιείται με πολλαπλές πολιτιστικές χρήσεις από τον Δήμο Χανίων. Οι μαθητές επέλεξαν αυτό το μνημείο γιατί πρόσφατα είχαν επισκεφτεί σε έναν από τους εκθεσιακούς του χώρους την έκθεση φωτογραφίας «Επαγγέλματα που χάνονται» και είχαν συμμετάσχει σε σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Το Μεγάλο Αρσενάλι είναι όμως και στην καθημερινότητά τους, γιατί βρίσκεται στο Ενετικό Λιμάνι των Χανίων που αποτελεί αγαπημένο χώρο περιπάτου για τις οικογένειες της πόλης των Χανίων.



5η & 6η διδακτική ώρα

Παιχνίδι ρόλων

Στο ξεκίνημα του δώρου προβλήθηκε το video [Αη Γιάννης Μπενιζέλων – ξεχασμένη εκκλησιά!](#) για το μικρό εκκλησιάκι του Αη Γιάννη που βρίσκεται ξεχασμένο στον χώρο των εγκαταστάσεων του ΤΕΙ Πειραιά. Ο Άγιος Ιωάννης στον Ελαιώνα, στην περιοχή του Αιγάλεω είναι μία βυζαντινή εκκλησία του 14^{ου} αι. μ. Χ. Δεν την επισκέπτεται κανείς, πέρα από κάποιους φορείς της 1^{ης} Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων ή του Δήμου Αιγάλεω (κι αυτό πολύ σπάνια). Οι κάτοικοι της περιοχής δε γνωρίζουν καν την ύπαρξή του.

Οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν να προσέξουν τα ερωτήματα που διατυπώνονται στο video. Μετά την προβολή, οι μαθητές πήραν μέρος σε ένα παιχνίδι ρόλων όπου υποδύθηκαν ομάδες πολιτών που σχετίζονται με το ζήτημα που έθετε το video.

Οι ομάδες που δημιουργήθηκαν ήταν οι εξής:

- 1) Πολίτες ενεργοί
- 2) Τοπικές αρχές
- 3) Πολίτες αδιάφοροι
- 4) Ομάδα παρέμβασης φροντίδας του μνημείου

Το παιχνίδι κράτησε αρκετή ώρα και οι μαθητές φάνηκε να απολαμβάνουν τον ρόλο τους. Κάποιοι μαθητές που δίσταζαν αρχικά να εκφραστούν παρασύρονταν από τον ρεαλισμό και τη σοβαρότητα των υπόλοιπων και «λύθηκαν» στη συνέχεια.

Μετά το παιχνίδι, η εκπαιδευτικός- εμψυχώτρια συζήτησε με τους μαθητές για το πώς κάθε ομάδα υποστήριξε τα επιχειρήματά της μέσα από τον ρόλο της. Στη συνέχεια, τους παρότρυνε να συμπληρώσουν την άσκηση «Η τάξη μου αποφασίζει» στο Τετράδιο Εργασιών της Γλώσσας Γ' Δημοτικού, [τεύχος α'](#), σ. 48. Ως χώρο προστασίας, προκειμένου να είναι σε θέση να διατυπώσουν αυθεντικές απαντήσεις στα ερωτήματα της άσκησης, επέλεξαν ενδεικτικά (και μόνο για τις ανάγκες της άσκησης) το εκκλησιάκι που είδαν στο video. Μετά την ολοκλήρωση της άσκησης οι



μαθητές, αφού ασκήθηκαν στη δομή της επιχειρηματολογίας, συζήτησαν για τα βήματα της «δικής τους υιοθεσίας» και τους στόχους που θα πρέπει να υλοποιήσουν ως τμήμα που θα συνδεθεί με αυτήν τη στενή σχέση με το Μεγάλο Αρσενάλι για το υπόλοιπο σχολικό έτος. Σχολίασαν ότι το μνημείο που έχουν επιλέξει συγκριτικά με το εκκλησάκι του video που είδαν δεν είναι άγνωστο, αλλά αντίθετα πολύ δημοφιλές. Προβληματίστηκαν έτσι για την επιλογή τους. Όμως τελικά ισχυρίστηκαν, για να υποστηρίξουν την επιλογή τους, ότι μπορεί η συστηματική φροντίδα τους, η δική τους «υιοθεσία» δηλαδή, να φέρει στην επιφάνεια κάποια προβλήματα παραμέλησης που δεν έχουν γίνει αντιληπτά ως τώρα. Συμφώνησαν έτσι ότι θα επιχειρήσουν να γνωρίσουν την ιστορία και τις χρήσεις του μνημείου στον χρόνο. Αν εντοπίσουν σημεία που δε δείχνουν φροντίδα και σεβασμό από τη σημερινή του χρήση, θα προσπαθήσουν να τα βελτιώσουν και μέσα από αυτήν την προσπάθεια θα προβάλουν με τον δικό τους ξεχωριστό τρόπο την πολιτισμική του αξία για τη σημερινή εποχή.

7η & 8η διδακτική ώρα

Επίσκεψη στον χώρο υιοθεσίας

Οι μαθητές επισκέφτηκαν το Μεγάλο Αρσενάλι. Η εκπαιδευτικός της τάξης είχε κανονίσει να μιλήσει εκείνη την ημέρα στους μαθητές για την ιστορία και τις χρήσεις του στο πέρασμα του χρόνου ένας από τους αρχιτέκτονες της ομάδας αναπαλαίωσης του Κέντρου Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ). Έτσι, η συνέντευξη που προτείνεται από το αρχικό σενάριο για τη λειτουργία του χώρου μετασχηματίστηκε σε συνέντευξη με ερωτήσεις για τις παλαιότερες χρήσεις, αλλά και τη σημερινή λειτουργία κυρίως. Επίσης, η συνέντευξη που πήραν οι μαθητές επικεντρώθηκε στην ιδέα της ομάδας έργου αναπαλαίωσης οι εσωτερικοί χώροι του μνημείου να παραπέμπουν σε εσωτερικό καραβιού, ώστε να συνδέεται η αρχιτεκτονική τους με την ιστορία του.



Στη συνέχεια, οι ομάδες των μαθητών με μια φωτογραφική μηχανή περιηγήθηκαν σε όλους τους χώρους του μνημείου με τους συνοδούς εκπαιδευτικούς, τον αρχιτέκτονα και ομάδα εργαζόμενων στο ΚΑΜ. Η οδηγία που είχε κάθε ομάδα ήταν να φωτογραφίσει σημάδια εγκατάλειψης που χρήζουν παρέμβασης, αλλά και δυνατά σημεία της σύγχρονης χρήσης του μνημείου μετά την αναπαλαίωση.





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



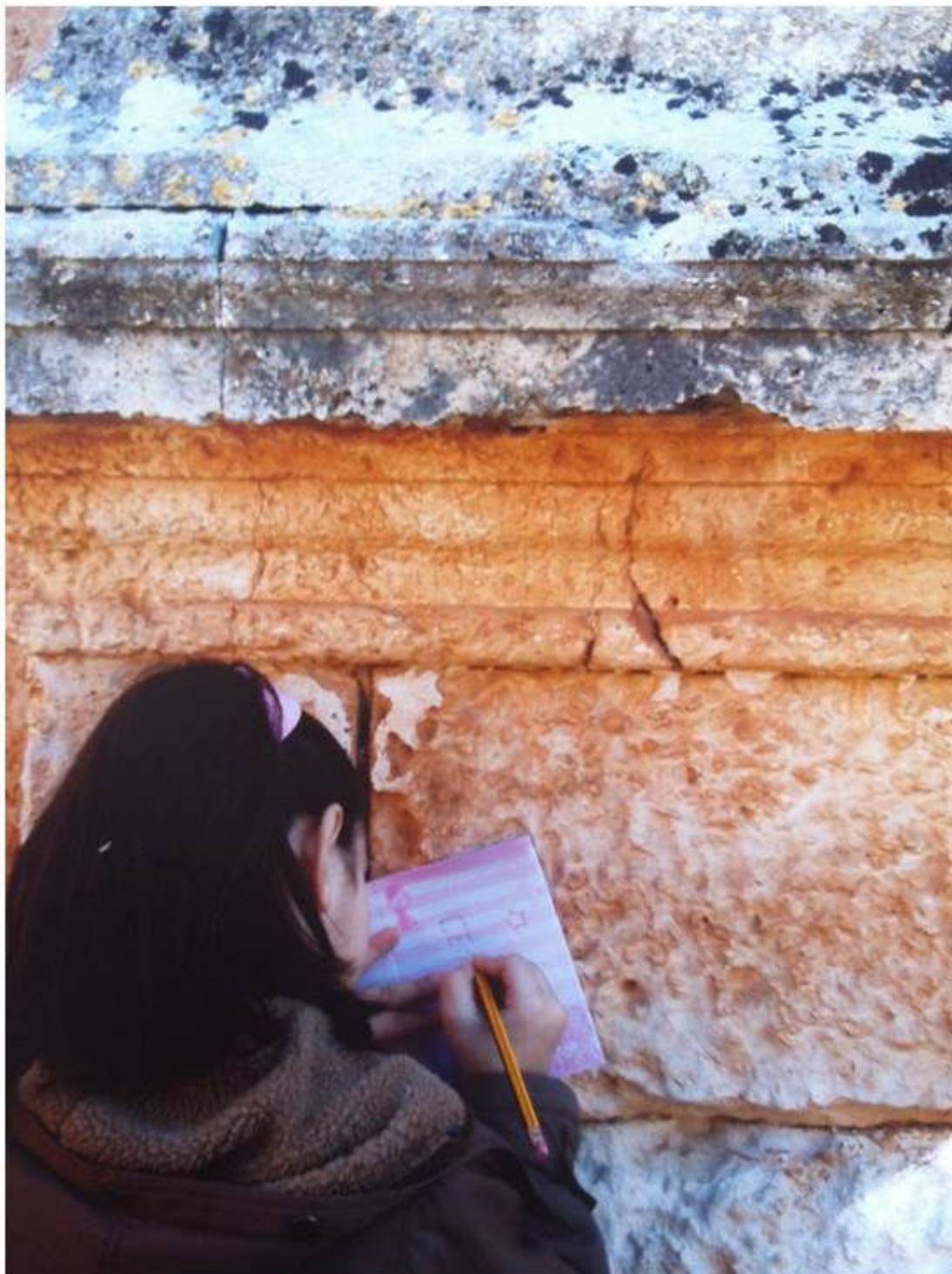
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΚΤΑΤΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ







Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΟΓΡΑΦΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



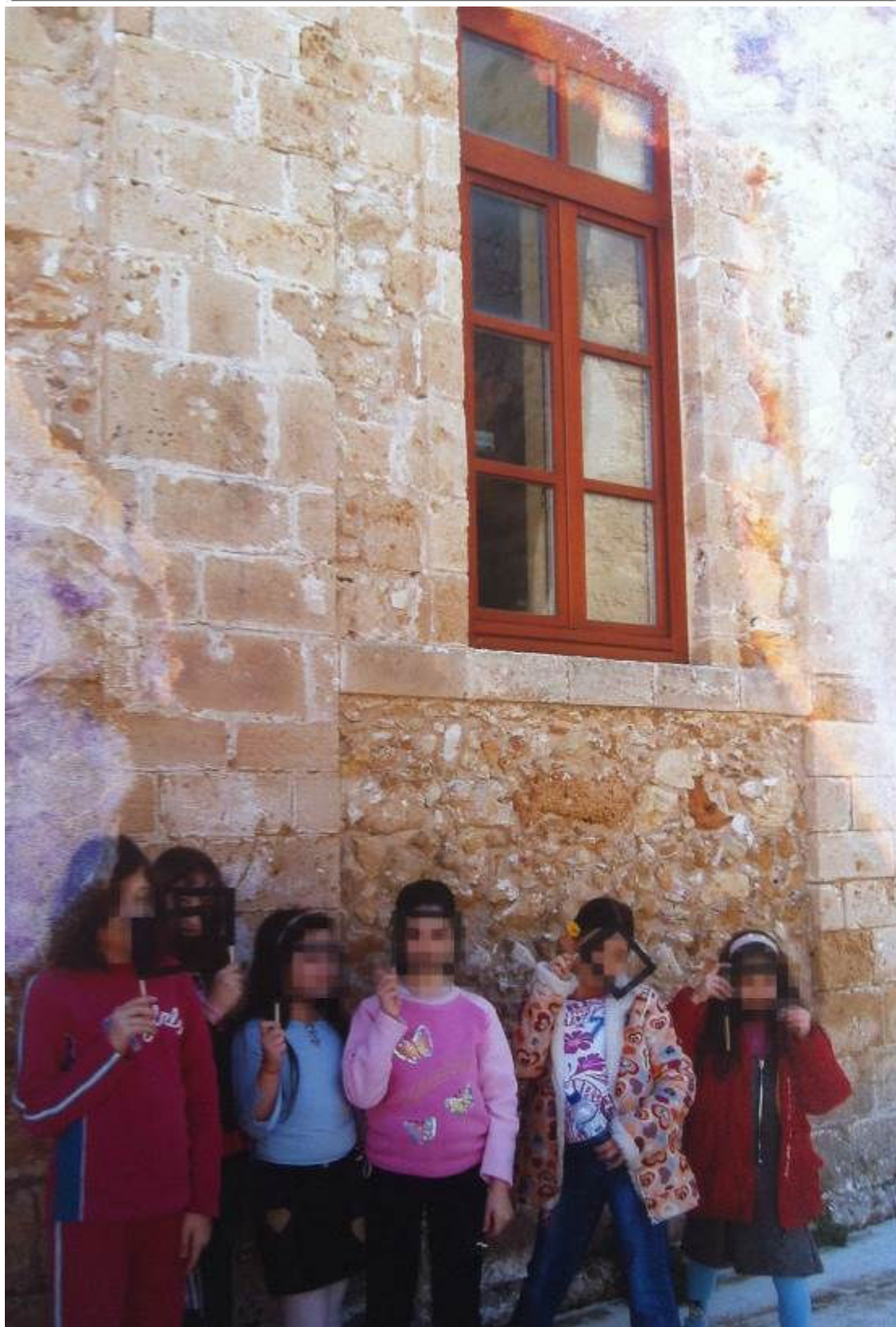
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά παρέκκλιση από το αρχικό σενάριο, οι μαθητές και σε συνεννόηση της δασκάλας της τάξης με τον εκπαιδευτικό Εικαστικών του Ολοήμερου (που συμπτωματικά ήταν καλλιτέχνης φωτογράφος) είχαν πριν την επίσκεψη στο Μεγάλο Αρσενάλι ενημερωθεί για βασικά στοιχεία της τέχνης της φωτογραφίας σε ώρες της Ευέλικτης Ζώνης. Έμφαση είχε δοθεί στο μακρινό, μεσαίο και κοντινό κάδρο και στα εργαλεία του φωτογράφου.







Οι φωτογραφίες των παιδιών μεταφέρθηκαν στην τάξη, μεταφορτώθηκαν στον υπολογιστή με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού και προβλήθηκαν μέσω του βιντεοπροτζέκτορα όλες για συζήτηση και σχολιασμό. Αποφασίστηκε να εκτυπωθούν οι δέκα πιο χαρακτηριστικές που ψηφίστηκαν ως οι πιο επιτυχημένες και κατάλληλες για έκθεση.

9η & 10η διδακτική ώρα

Έκθεση εικαστικής φωτογραφίας – εκστρατεία ευαισθητοποίησης

Οι μαθητές παροτρύνθηκαν να κάνουν προέκταση κάδρου με εικαστική αποτύπωση. Η δραστηριότητα αυτή έγινε στην τάξη, αλλά στον χώρο του μνημείου τα παιδιά θέλησαν να ζωγραφίσουν εικόνες με την εξωτερική του άποψη.





Στην τάξη, στη συνέχεια, τους ζητήθηκε να προεκτείνουν τη φωτογραφία, αφού την κολλήσουν σε μεγαλύτερο λευκό χαρτί ή καμβά, με δικό τους σχέδιο και να προσθέσουν ζωγραφίζοντας τα στοιχεία εκείνα που θεωρούν ότι θα βελτιώσουν την αισθητική και τη λειτουργία του χώρου. Ως οδηγός για αυτή τη δραστηριότητα λειτούργησε η φαντασία τους και φυσικά η χαρακτηριστική έκφραση της ηλικίας τους.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





11η & 12η διδακτική ώρα

Πινακίδες στον χώρο

Οι μαθητές, προκειμένου να ευαισθητοποιήσουν τους περαστικούς για τη φροντίδα του χώρου που υιοθέτησαν, δημιούργησαν πινακίδες τις οποίες επεδίωξαν να τοποθετήσουν σε συγκεκριμένα σημεία του χώρου. Με αφορμή αυτήν την πρωτοβουλία, συζήτησαν για τη λειτουργία των πινακίδων και της σήμανσης σε έναν δημόσιο χώρο. Εργάστηκαν στις σσ. 46 και 47 του [α' τεύχους](#) του Τετραδίου Εργασιών της Γλώσσας Γ' Δημοτικού και στη συνέχεια, αφού εμπέδωσαν την αναγκαιότητα σύντομης και εύληπτης γραφής σε μια πινακίδα, ασχολήθηκαν με τη δημιουργία των πινακίδων αξιοποιώντας το πρόγραμμα ζωγραφικής των Windows.



Κάποιοι μάλιστα ενθουσιάστηκαν τόσο με την ιδέα της δικής τους πινακίδας, ώστε δημιούργησαν και άλλες χρησιμοποιώντας δικές τους τεχνικές και μέσα.





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΙΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατηρείτε
τον χώρο
καθαρό !!!





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





13η, 14η, 15η & 16η διδακτική ώρα

Δημιουργία μικρής ταινίας animation για ευαισθητοποίηση και προβολή

Η προσπάθεια για τη δημιουργία μικρής ταινίας animation ξεκίνησε με την προβολή από την εκπαιδευτικό ανάλογων προσπαθειών από άλλες μαθητικές ομάδες με αυτήν την τεχνική, αλλά και με την ταινία *31^{ος} αιώνας* του 19^{ου} Δ. Σ. Χανίων, όπως προτείνεται και από το αρχικό σενάριο (βλ. φάκελο Συνοδευτικό Υλικό). Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν με την ιδέα και την προβολή των σχετικών video από το YouTube. Κάθε ομάδα συμφώνησε να συγκεντρώσει τα υλικά και άρχισαν να συζητούν για πρωτότυπα «εξαρτήματα» που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν για να δημιουργήσουν τους πρωταγωνιστές της δικής τους ταινίας. Υπήρξε ενδιαφέρουσα πρόταση από τους μαθητές του τμήματος να χρησιμοποιήσουν στην ταινιούλα τις ζωγραφιές προέκτασης κάδρου που έφτιαζαν και κάποιες από τις φωτογραφίες του μνημείου που τράβηξαν ως φόντο για τις σκηνές του δικού τους σεναρίου. Δυστυχώς, όπως αποδείχτηκε στην πράξη, ο προβλεπόμενος χρόνος δεν ήταν αρκετός και έτσι η



διαδικασία δημιουργίας της ταινίας συμφωνήθηκε να γίνει σε επόμενα δίωρα της Ευέλικτης Ζώνης.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Δεν χρησιμοποιήθηκαν στο παρόν σενάριο.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Η δημιουργία της ταινίας animation για το Μεγάλο Αρσενάλι θα είναι αυτή που θα λειτουργήσει ως ένα νέο σχέδιο εργασίας, όπως διαφάνηκε από το μεγάλο ενδιαφέρον των παιδιών. Εξάλλου, η μύσή τους στα μυστικά της τέχνης της φωτογραφίας κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου οδηγεί αβίαστα πλέον στη μύση της τεχνικής της κινούμενης εικόνας. Στόχος που τέθηκε από την ομάδα είναι η ταινία, εφόσον μάλιστα θα αξιοποιηθεί για την ευαισθητοποίηση των πολιτών στη φροντίδα και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του Δήμου Χανίων εκτός από το ιστολόγιο του σχολείου.

Εκτός από τα ψηφιακά εργαλεία που αξιοποιούνται και περιγράφονται αναλυτικά στη διαδικασία του σεναρίου, είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν επίσης έντυποι χάρτες της περιοχής, φωτογραφική μηχανή, ψηφιακό κασετόφωνο, πλαστελίνες, μικροαντικείμενα της σχολικής καθημερινότητας και του φυσικού περιβάλλοντος.



Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο υλοποιήθηκε χωρίς δυσκολίες και με ενεργητική συμμετοχή των μαθητών κυρίως στις δραστηριότητες που αφορούσαν στη φωτογραφία και την προέκταση κάδρου. Ο χρόνος που είχε προβλεφθεί όπως αποδείχτηκε δεν ήταν επαρκής, γιατί για την επίσκεψη στο μνημείο χρειάστηκε να αφιερωθούν ώρες επιπλέον πριν και μετά, προκειμένου τα παιδιά να προετοιμάσουν τις ερωτήσεις της συνέντευξης στον αρχιτέκτονα της ομάδας αναπαλαίωσης του μνημείου. Επίσης, στην επιλογή των φωτογραφιών ξοδεύτηκε περισσότερος χρόνος, γιατί ο ενθουσιασμός των παιδιών είχε ως αποτέλεσμα να τραβηχτούν πολλές φωτογραφίες κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στο Αρσενάλι, γεγονός που είχε ως συνέπεια τη δυσκολία επιλογής τους στη συνέχεια στην τάξη.

Γενικά όμως, το ενδιαφέρον στο συγκεκριμένο σενάριο ήταν η ώθηση που έδωσε στους μαθητές για την ενασχόληση με την τέχνη της φωτογραφίας και τελικά η μετεξέλιξή του σε project δημιουργίας ταινίας, που από όσο φαίνεται θα τους κρατήσει ενεργούς όλο το υπόλοιπο σχολικό έτος.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιντζίδης, Ε., Αθ. Παπαδόπουλος, Α. Σιούτης & Αικ. Τικτοπούλου. 2007. *Τα απίθανα μολύβια, Γλώσσα Γ' Δημοτικού. Βιβλίο Δασκάλου. Μεθοδολογικές οδηγίες*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ/ΠΙ, ΟΕΔΒ.

Δρακάκη, Μ. & Δ. Καρτσάκης. 1998. Νεώρια Χανίων. Όταν τα παιδιά υιοθετούν ένα μνημείο... . *Χανιώτικα Νέα*, 21/06/1998, 19-22. Χανιά.



Δρακάκη, Μ. & Δ. Καρτσάκης. 1999. Νεώρια Χανίων. Όταν τα παιδιά υιοθετούν ένα μνημείο... . *Ανοιχτό Σχολείο* 72: 7-15. Θεσσαλονίκη.

Θεοδωρίδης, Μ. χ.χ. Γνωριμία με τη «φωτογραφική έκφραση» για παιδιά του Δημοτικού. [Πηγή: Καρπός: Κέντρο Εκπαιδευτικών Δράσεων και Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας].

http://www.karposontheweb.org/Portals/0/Material/articles/4_Askiseis_Dimotikou.pdf

Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. 2011. *Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό: Τόμος Α': Γενικό Μέρος*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Παΐζης, Ν. & Μ. Θεοδωρίδης. 1997. *Εκπαίδευση και Πολιτισμός-Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ 1995-1997. Δύο χρόνια πειραματικής εφαρμογής*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ-ΥΠΠΟ-ΓΓΛΕ.

Τσιτούρη, Α. 1997. Το σχολείο υιοθετεί ένα μνημείο. Στο *Μουσείο-Σχολείο, Πρακτικά 5^{ου} Περιφερειακού Σεμιναρίου Καλαμάτας*. εκδ. ΥΠΕΠΘ-ΥΠΠΟ-ICOM-Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων-Ελληνικό Τμήμα, Καλαμάτα.

Φέρμελη Γ., Μ. Ρουσσουμουστακάκη-Θεοδωράκη, Κλ. Χατζηκώστα & Μ. Γκαίτλιχ. 2009. *Οδηγός ανάπτυξης διαθεματικών δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ-ΠΙ, ΟΕΔΒ.

Δικτυογραφία [τελευταία επίσκεψη 25/11/2012]

Πρόγραμμα Μελίνα: Εκπαίδευση και Πολιτισμός. www.prmelina.gr

Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. www.epimorfosi.edu.gr

Πολιτισμός και Τέχνες στην Εκπαίδευση. <http://blogs.sch.gr/varvan/>

Οδυσσέας. Πολιτιστική Πύλη του Υπουργείου Πολιτισμού: [Πολιτιστικός Χάρτης](#)